

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne, ter stane z izrednimi prilagami ter s »Kažipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta . . . . . 6 » 60 » » » 3-30
četrt leta . . . . . 3 » 40 » » » 1-70

Posamične številke stanejo 10 yin.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici febr. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane na ročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslonice se računajo po petih vrstah do tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostora — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavric.

Uredništvo

so nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane v leto 3 K 20 h ali gl. 1-80.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naši knjigarni, v tobakarni Schwarz v Šolski ulici, Jellersitz v Nunski ulici in v Korenski ulici št. 22; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Volilna reforma.

V načelu je Gautschev volilni red res krasna reč: splošna volilna pravica za vse državljane, ki so dovršili 24 leto ter ne stoji nasproti njim nikaka ovira gledé državljanskih pravic. Kdo bi temu ne ploskal? V praksi pa se prikazuje ta volilni red v popolnoma drugi luči. Lepa formula o načelu in pravičnosti je prekrizana z najrafiniranjšimi kalkulacijami matematične rabulistikke.

Poglejmo si najprej številke.

Nižja Avstrija je imela doslej 46 poslancev, v prihodnje 55 (vsi Nemci).

Zgornja Avstrija doslej 20 poslancev, v prihodnje 20 (vsi Nemci).

Solnograška doslej 6 poslancev, v prihodnje 6 (vsi Nemci).

Koroška doslej 10 poslancev (vsi Nemci), v prihodnje 10 (1 Slovenec).

Štajerska doslej 27 poslancev (23 Nemcev, 4 Slovenci), v prihodnje 28 (22 Nemcev, 6 Slovencev).

Kranjska doslej 11 poslancev (9 Slovencev, 2 Nemca), v prihodnje 11 (vsi Slovenci).

Trst doslej 5 poslancev (vsi Lahi), v prihodnje 5 (1 Slovenec, 4 Lahi).

Goriško doslej 5 poslancev (3 Lahi, 2 Slovenca), v prihodnje 5 (3 Slovenci, 2 Laha).

Istra doslej 5 poslancev (4 Lahi, 1 Hrvat), v prihodnje 5 (1 Slovenec, 2 Hrvata in 2 Laha).

Tirolsko doslej 21 poslancev (11 Nemcev, 7 Lahov), v prihodnje 21 (11 Nemcev, 8 Lahov).

Vorarlberg doslej 4 (vsi Nemci), v prihodnje 4 (vsi Nemci).

Češka doslej 110 (66 Čehov, 44 Nemcev), v prihodnje 118 (70 Čehov, 48 Nemcev).

Moravska doslej 43 poslancev (20 Čehov, 23 Nemcev), v prihodnje 44 (27 Čehov, 17 Nemcev).

Šlezija doslej 12 poslancev (1 Čeh, 1 Poljak, 10 Nemcev), v prihodnje 13 (3 Poljaki, 2 Čeha, 8 Nemcev).

Galicija doslej 78 poslancev (70 Poljakov, 8 Rusinov), v prihodnje 88 (61 Poljakov, 27 Rusinov).

Bukovina doslej 11 poslancev (2 Rusina, 1 Poljak, 3 Nemci, 5 Rumunov), v prihodnje 11 (4 Rusini, 3 Nemci, 4 Rumuni).

Dalmacija doslej 11 poslancev (vsi Srbo-Hrvatje), v prihodnje 11 (vsi Srbo-Hrvatje).

Ako te številke seštejemo, dobimo sledeče:

Doslej je bilo v drž. zboru 205 Nemcev, odslej jih bo tudi 205.

Doslej je bilo v drž. zboru 87 Čehov, odslej jih bo 99.

Doslej je bilo v drž. zboru 72 Poljakov, odslej jih bo 64.

Doslej je bilo v drž. zboru 10 Rusinov, odslej jih bo 31.

Doslej je bilo v drž. zboru 15 Slovencev, odslej jih bo 23 (torej 8 več).

Doslej je bilo v drž. zboru 12 Srbo-Hrvatov, odslej jih bo 13.

Doslej je bilo v drž. zboru 19 Italijanov, odslej jih bo 16.

Doslej je bilo v drž. zboru 5 Rumunov, odslej bodo 4.

Slovanov bo torej skupno 230, Nemcev 205, Lahov 16 in Rumuni 4. 230 Slovanov bo torej skupaj stalo nasproti 225 Neslovanom. Večina 5 glasov.

Varovala se je torej pred vsem »nemška posest«. Število nemških mandatov je ostalo neizpremenjeno. Že iz tega se vidi, kolike dejanske vrednosti — ima volilna reforma. »Herrenvolk« je ostal »Herrenvolk«, na površju je, kakor doslej. To pade najprvo v oči pri premostrivanju volilne reforme, potem pa — večina. Slovanov bo 230, in nasproti njim stoji 225 Neslovanov. Torej jih je le za 5 več. Če upoštevamo, da je naše ljube brate Poljake, ki imajo gori v svoji deželi svojo Polonijo, strašno težko

spraviti pod slovansko streho in če upoštevamo, da menda nikdar niso navzoči vsi poslanci v zbornici — kakšna slovanska večina je to, pred katero je treba trepetati Neslovanom? Ustvarjen je pač le tak položaj, da Slovani res dobimo nekaj več poslancev, celo izkazuje se v javnosti: glejte več jih je nego vseh drugih, ali dejanski se Neslovanom ni treba prav nič bati tega novega položaja. Pri-povedovanje o favoriziranju Slovanov potom volilne reforme je le prazna fabula. Najbolj smešni so v tem oziru Lahi, ki kričijo, kako strašno da so zastopavljeni. In kaj se jim je zgodilo? V naših primorskih deželah tvorimo Slovani večino, oni pa imajo enega poslanca več nego mi; in na Tirolskem imajo enega poslanca tudi več nego doslej. Kaj pa še hočejo? Pač le to, kakor pretirani Nemci: da bi bili namreč Slovani popolnoma iztisnjeni iz zbornice, da bi tam sami Neslovani gospodarili; potem šele bi ti ljudje govorili o pravici! — Tudi za Dalmacijo hočejo imeti na vsak način enega poslanca, dasi jih je le peščica, ki se kar izgubi v slovanskem prebivalstvu.

Volilna reforma pa je barvana tudi klerikalno. Vlada se je trdno držala tega, da je delila volilne okraje po željah klerikalcev po celi državni polovici. Vlada je radodarna z mandati in deželah, iz katerih pričakuje »konservativce«, ter je manj radodarna tam, kjer morejo biti voljeni naprednejši poslanci. Predarelsko ima pred vsemi deželami najugodnejše razmerje gledé prebivalstva in volilnih okrajev, ali deželica je skozi in skozi klerikalna. Ta klerikalna tendenca je igrala veliko ulogo tudi pri Slovcnih gledé Štajerske, Koroške in Kranjske. Slovenci na Štajerskem tvorijo tretjino prebivalstva; zategadel bi morali dobiti od 28 mandatov 9, dobijo pa jih le 6. Koroški dobe enega samega poslanca. Tu so igrali slov. klerikalci, na čelu jim dr. Šusteršič, igro najgršega strankarstva. Štajerski slov.

poslanci so se sicer trudili, da bi dobili kar največ mogoče mandatov za svojo deželo, ali v zloglasni »Slovanski zvezi« so naleteli na dr. Žlindra, ki je izžlindral za Kranjsko take volilne okraje, da je zadovoljen; nemška dva mandata na Kranjskem sta odpadla, zato pa odpadejo na Štajerskem in Koroškem Slovencev kar 4 mandati. Šusteršič je s svojimi pajdaši v pogajanjih z vlado prodal štajerske in koroške Slovence; njemu je bilo le za to, da bo gospodoval na Kranjskem. Mi vemo tudi iz drugih virov, da je ta velik prijatelj ljudstva popolnoma preziral izvenkranjske Slovence ter preprečeval pošten trud za pravično podelitev mandatov Slovcem. Zato pa je »Slovenec« ves iz sebe, strašno je zadovoljen z volilno reformo. Strankarstvo je dvignil nad splošne naše interese — radi tega pa je skrajni švindl pisarija v »Slovencu«, da se morajo poslanci sedaj truditi za Štajersko in Koroško. Tačas ko je bilo treba, je prodal Žlindra koristi štajerskih in koroških Slovencev za kompenzациjo na Kranjskem — očitno, da se sedaj ne bo več brigal za nje. Štajerski poslanci morajo izstopiti iz ožlindranega kluba — vsi drugi pošteno misleči jugoslovanski poslanci pa se morajo res trdo zavzeti za to, da se ne uveljavi taka krivica za štajerske in koroške Slovence. To postopanje dr. Žlindre in pajdašev pa je nov dokaz za to, kako nevarni obstoju našega naroda so klerikalci, kako predrzno se igrajo z našimi najvitalnejšimi interesi, kako naravnost kopljejo grob našemu narodu ob mejah. To, kar so storili, je škandal, da mu ga ni para; to pa pozivlje vse poštene, narodno čuteče Slovence na nov neizprosen broj proti klerikalnim brezdomovincem!

Aktivna volilna pravica.

Novi volilni red za državni zbor deloča razdelitev poslancev na posamične volilne okraje

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

Demon, ki mu je vzdihnil to misel, ga ne zapusti, ampak izpremeni njegove dyome tekom nekaj minut v gotovost. Njegove oči poskušajo prodreti noč, da bi našle pod drevjem oni predmet, ki ga iščejo. Morrel si končno upa celo klicati, in zdi se mu, da mu donša veter na ušesa nezlogovano tožbe.

Končno več ne more vzdržati, njegove misli so premnogovrstne, žile na sencih mu vtripljejo mrzlično, oči izgubljajo vsled napornega iskanja skoro vso moč. Še trenotek, in na drugi strani zidu skoči na tla.

Tako pride na Villefortov vrt skoro kakor tat. Dasi je imel pred očmi vse mogoče posledice, zdaj vendar ni bil čas, da bi trepetal in omahoval.

Počasi in previdno gre naprej po drevoredu in kmalu obstoji pred hišo, katere zidovi oklepajo njegov edini zaklad, njegovo vse.

Zdaj se Morrel prepriča, da je videl prav, ko se mu je zdelo, da leži poslopje pred njim temno in otožno, mesto da bi bilo sijajno razsvetljeno, kakor bi se dalo pričakovati na tako slavnosten dan.

Zdaj pa zdaj razsveti slabotna luč okna prvega nadstropja. Tam so bile sobe gospe de Saint-Méran.

Druga luč je stala mirno za rudečimi zavesami; to je bila spalnica gospe Villefortove.

Morrel vse to uganee. Poznal je narč te hiše, menda je bil kdaj v nji, ker je vedno mislil na Valentino in jo vse ure dneva v mislih spremljal tod.

Ta tema in ta grobna tišina vznemirita Morrela bolj nego to, da ni prišla Valentina.

Ves potr in blazen vsled bolesti se odloči, da hoče na vsak način videti Valentino in se prepriča o nesreči, ki je zadela hišo, naj bode kar hoče. Tako baš stopi na gredice pred hišo, ko doseže njegovo uho šum oddaljenih korakov.

Pri tem šumu stopi za korak nazaj. Prišel je že iz grmovja, a zdaj se zopet skrije v njem in stoji nemo in nepremično sredi obdajajoče ga teme.

Njegov sklep je hitro gotov: če je Valentina sama, ji v hipu, ko pojde mimo, s svojim glasom pokaže, da je v bližini; če je v spremstvu, jo bode vsaj videl in se prepriča, da se ji ni pripetila kaka nesreča; če so pa drugi ljudje, mu nekaj njihovih besed morda pojasni to nerazumljivo skrivnost.

Naenkrat se predele oblaki, in posveti mesec, ki je bil dotlej skrit, da vidi Morrel, kako se prikaže med hišnimi vrati Villefort, kateremu sledi črno oblečen mož. Počasi gresta čez stopnice in se obrneta proti grmovju. Ne napravita še štirih korakov, ko spozna Morrel, da je črno oblečeni mož doktor d'Avrigny.

Morrel stopi nehote še nekaj korakov nazaj, dokler ga ne ustavi velika murba. Pri nji torej obstane, in kmalu neha škripati pesek pod nogami šetajočih se mož.

„Ah, ljubi doktor,“ pravi kraljev prokurator, „nebo je naši hiši odločno pokazalo neprijazno lice. Kakšna strašna smrt! Kakšen silen udarec! Ne skušajte me tolažiti, ah, za tako nesreče ni tolažbe, rana je pregloboka in presveža. Mrtva, mrtva!“

Mrzel pot oblije Morrelovo čelo, zobje mu prično škrepetati. Kdo je mrtev v tej hiši, ki jo imenuje proketo Villefort sam.

„Moj ljubi gospod Villefort,“ pravi zdravnik z izrazom, ki Morrelov strah še pomnoži, „na ta kraj vas nisem pripeljal, da bi vas tolažil, ampak baš nasprotno.“

„Kaj hočete reči s temi besedami?“ vpraša kraljev prokurator ves preplašen.

„S tem hočem reči, da ima tej zadnji nesreči, ki vas je zadela, slediti morda še druga mnogo večja.“

„O moj Bog,“ vzdihne Villefort in sklence roke, „kaj mi imate še povedati?“

„Ali sva tukaj čisto sama, prijatelj?“

„O da, čisto sama. Toda kaj ima pomeniti ta vaša previdnost?“

„Ta pomeni, da vam imam razkriti neko strašno tajnost,“ pravi doktor. „Sediva!“

Villefort bolj omahne na klop nego sede. Doktor obstoji pred njim in položi svojo roko na ramo svojega prijatelja.

Morrel je odrevenel strahu. Z jedno roko si je hladil vroče čelo, drugo je pritiskal na srce, boječ se, da bi se ne čuli njega močni udarci.

„Mrtva, mrtva!“ ponovi v svojih mislih z glasom svojega srca.

In zazdi se mu, da umira on sam.

„Govorite doktor, jaz vas poslušam,“ pravi Villefort; „udarite, kajti pripravljen sem na vse.“

„Gospa de Saint-Méran je bila zelo stara, to je res, a bila je vedno zelo zdrava.“

Morrel si oddahne prvič izza desetih minut.

„Usmrtila jo je žalost, moj ljubi Villefort,“ pravi doktor.

„Žalost lahko spravi človeka v grob, dasi so taki slučaji redki, toda to se ne zgodi v enem dnevu, v eni uri, v desetih minutah...“

tako je: Volilno pravico ima vsak moški, ki je dovršil 24. leto, je avstrijski državljani, ni izzet ali izključen od volilne pravice ter stane v eni in isti občini vsaj eno leto. Pasivno volilno pravico, to je voljen zamore biti vsak moški, ki je avstrijski državljani najmanjše že tri leta, je dovršil 30. leto in ki ni izzet ali izključen od volilne pravice. Natančneje določila ima volilni red za državni zbor.

Zakonski načrt novega državnozbornskega volilnega reda.

Za volišče veljajo občine in deli občine, ki so v razdelitvi volilnih okrajev posebno omenjeni. Za občine, ki nimajo 500 prebivalcev, so preskrbljena skupna volišča. Vsak volilec ima le en glas, in svojo volilno pravico zamore izvršiti le osebno. Izrecno je torej priznana enakost volilne pravice ter je izključena vsaka oblika pluralnega sistema. V zakonskem načrtu ni določena volilna dolžnost. Volilno pravico ima opravičenec vršiti v oni občini, v kateri biva najmanjše eno leto do dne, ko je volitev razpisana. Ako je opravičenec v tem času bival na raznih krajih, tedaj je za izvrševanje volitve merodajno ono bivališče, na katerem opravlja na dan razpisa volitve kako službo, oziroma ima sedež njegovega poklica, ali kjer je poglaviti kraj njegovega bivanja. Od volilne pravice so izključeni častniki, vojaški-duhovniki in sploh aktivni vojaki.

Vzroki, radi katerih izgubi kdo aktivno in pasivno volilno pravico, so nastopni: Osebe, ki so pod očetovsko oblastjo, ali pod varstvom ali kurateljo. Osebe, ki uživajo ubožne oskrbe iz javnih ali občinskih sredstev. Osebe, nad katerimi je odprt konkurz, osebe, ki so jim po sodišču odvzete očetovske oblasti nad otroci, osebe, ki so bile sodno obsojene radi kakega zločina ali radi prestopka tatvine, poneverjenja, udeležbe na poneverjenju ali tatvini, goljufije, sovodstva odušitva, prepredenja eksekucije in prestopkov proti brambenemu zakonu (ako se kdo odtegne vojaškemu naboru, begunstvo, oko se kdo sam poškoduje). Med kazenskimi dejanji, radi katerih izgubi volilec volilno pravico, so tudi prestopki proti določbam zakona, ki ga sedaj sklene državni zbor v varstvo volilne svobode.

Splošne volitve se razpišejo potom vladnih listov in po lepkih v vseh občinah in volilnih krajih. Volilne imenike, ki jih sestavljajo župani, je izložiti v občinski pisarni skozi 14 dni vsakemu na ogled. V okrajih, kjer je več nego 20.000 prebivalcev, mora biti volilni imenik izložen vsaj po 8 ur na dan. Poleg tega se mora v teh krajih dati volilni imenik pravočasno in v dovolnem številu tiskati ter na zahtevo izročiti ga je vsakemu proti povračilu stroškov, ki odpadejo na en izvod.

Reklamacije proti volilnim imenikom vlagajo lahko vse osebe, ki imajo v oni volilni skupini volilno pravico. Reklamacije, vložene pri predstojniku občine, mora isti tekom treh dni odposlati državni politični oblasti. O reklamacijah odločuje okrajna glavarstva, oziroma politične deželne oblasti. Odlok te poslednje je definitivni v vsakem slučaju.

Pri volitvi se imajo volilci, preskrbljeni z legitimacijo, le posamično puščati v volilni lokal, ki ga morajo takoj zopet zapustiti, ko so oddali svoj glas. Med volitvijo so vsi nagovorjeni na volilce prepovedani: v volilnem lokalu samem, v poslopju, v katerem se volitev vrši, in tudi zunaj poslopja v obsegu, ki ga določi politična oblast. Ravno tako so tudi tukaj prepovedane vse volilne agitacije.

Volilne komisije so, kakor doslej, sestavljene tako, da tri člene imenuje občinski zastopnik onega kraja, kjer se vrši volitev, tri določi pa volilni komisar, sedmega člana izvoli komisija. Pri volitvi odločuje absolutna večina oddanih veljavnih glasov.

V varstvo volilne svobode.

Določitve tega zakona bodo veljale pri volitvah za državni zbor, pri volitvah za deželne zbornice, za občinske volitve in za volitve v okrajne zastope. — Kazni, predlagane v načrtu, so naperjene proti uplanju na volitve, proti oviranju volilca, da ne more oddati svoje glasovnice, proti volilni slepariji, proti prepredenju določitvi volilnega izida, proti kršenju volilne tajnosti in prepredenju volilnih shodov. — Za uplivanje na volitve je smatrati: ako se hoče volilca podkupovati, ako se koga na volitev prisili in ako se razširjajo neresnične reči, da se s tem upliva na glasovanje. — Kakor kaznjivo prepredenje izvrševanja volilne pravice je smatrati: protizakonita prilastitev tujih volilnih legitimacijskih dokumentov, pridržavanja istih, da jih volilec ne dobi v roke, in oviranje volilca, da ne more oddati svojega glasu.

Kar se tiče volilne sleparije, se predloga popolnoma strinja s sedanjim zakonom. Kaznovan bo, kdor bo izvrševal volilno pravico, ki mu ne gre, naj se to zgodi v sporazumljenju z volilnim opravičencem ali brez sporazumljenja, in kaznovan bo, kdo falzifikuje glasovanje in izid glasovanja. Kakor poseben slučaj volilne sleparije se označuje izpolnitev volilnega listka v nasprotju z danim naročilom. Ta določba hoče posebno ščititi one, ki ne znajo pisati in čitati, da se na ta način ne bo njihovo neznanje izkoriščalo.

Stranke o volilni reformi.

Po listih krožijo vesti, kako da stojijo različne politične stranke nasproti volilni reformi. Napredna nemška stranka bi bila zadovoljna, želi pa več prememb v posameznih točkah; nemška ljudska stranka je nezadovoljna z zvišanjem slovenskih mandatov; „Frei Alldeutsche“ so protivni junctimu med volilno reformo in reformo poslovnika za poslansko zbornico; Schönererjanci se protivni osnovi; krščanski socialisti so zadovoljni; ustavno veleposestvo je izročilo Gautschu spomenico z zahtevo nekaterih prememb v avtonomnem oziru; klerikalni Slovenci so zadovoljni; Hrvatje so nezadovoljni zlasti radi načina, kako so razvrščeni volilni okrajji v Dalmaciji. (Tu se prav vidi, kako se je vlada trudila odpraviti homogeniteto ter napraviti kolikor mogoče večji kontrast. Občine so razmetane v volilnih okrajjih

tako, da mora priti do sporov, v katerih slučajih hoče potem vlada poseči vmes. Boka kotorska n. pr. je volila doslej Srba. Sedaj je bokoškemu okraju pridejan Cavtat, velika občina s Hrvatji. Če ne bo sporazuma, je srbski mandat v nevarnosti. Tudi drugodi bodo slični boji radi nerodne razdelitve volilnih okrajev.)

Naša dežela in volilna reforma.

I. volilni okraj: sodn. okraj goriški brez Gorice in Ločnika z občinami Biljana, Kožbana, Medana. Prebivalstva 42.000.

II. volilni okraj: sodn. okraj Ajdovščina, Komen, Sežana, občini Doberdob in Devin. Prebivalstva 44.900.

III. volilni okraj: sodn. okraj Červinjan, Gradišče, Trzic, (izzet Doberdob in Devin.) Prebivalstva 53.000.

IV. volilni okraj: sodn. okraj Krmin z Gorico in Ločnikom (izvzete: Biljana, Kožbana, Medana.) Prebivalstva 42.000.

V. volilni okraj: sodn. okrajji Tolmin, Cerkno, Kanal, Kobarid, Bovec. Prebivalstva 49.500.

„Piccolo“ in za njim „Corriere“ sta tožila, zakaj da je Gorica odtrgana od goriške okolice. Iz tega sledi, da želita, da bi volila okolica z mestom. Mi nimamo nič proti temu — omenjena laška lista naj se kar potrudita pri laških poslancih, da se zavzamejo za to, da bo volila Gorica z okolico!

Trst

je razdeljen po volilnih okrajih tako-le: 1. vol. okraj: staro in novo mesto; 2. vol. okraj: Barriera nuova, predmestja Greta, Škorklja in Kjadin; 3. vol. okraj: Barriera vecchia; 4. vol. okraj: Sv. Vid in Sv. Jakob s Sv. Marijo Magdaleno zgoraj; 5. vol. okraj: ostala spodnja in zgornja okolica.

Istra

1. vol. okraj: sodni okrajji Buje, Piran, Motovun, potem mestni občini Koper in Milje; 2. vol. okraj: sodna okrajja Poreč in Pulj, potem mestne občine Rovinj, Vale, Vodnjan, Mali Lošinj in Osor; 3. vol. okraj: sodna okrajja Pazin in Labin, potem krajne občine Kanfanar, Barban in Sanvincent; 4. vol. okraj: sodni okrajji Podgrad in Buje, potem krajne občine Dekani, Dolina, Marezige, Očisla-Klanec in Pomjan.

Kranjska

Mesto Ljubljana tvori volilni okraj za-sea in voli 1 poslance, okrajji Radovljica, Kranjska gora in Trzic 1, okrajja Kranj in Škofja Loka 1, okrajja Kamnik in Brdo 1, okrajji Vrhnika, Logatec, idrija in Cerknica 1, okrajji Postojna, Senožeče, Ilirska Bistrica, Vipava in Lož 1, okrajji Litija, Višnja gora in Radeče 1, okraj Krško, Kostanjevica, Mokronog in Trebnje 1, okrajji Kočevje, Ribnica, Velike Lašče in Žužemberk 1 in okrajji Novomesto, Črnomelj in Metlika 1.

Koroška

Na Koroškem je slovenski samo 1 volilni okraj, ki ga tvorijo Borovlje, Dobrla vas, Že-

lezna Kaplja in Pliberk. Slovenski okraj Velikovec se je pa priklopil nemškima okrajema Svinec in Stari Dvor.

Štajerska

je prizadeta najhujše, ker tam so razdeljeni volilni okrajji tako, da pride en mandat komaj na 60.000 in čez prebivalstva. Celje je tako prikrojeno, da je izgubljeno za Slovence.

D O P I S I.

l Tur. — Malnic, dne 23. svečana 1906. — Vsakdanje skrbi ne pripuščajo mi, da bi kedaj prejel za pero ter obvestil slovensko javnost o tukajšnjih razmerah, dasi se dogaja nekaj marsikaj takega, kar bi utegnile zanimati rojake v domovini. Da sem se pa s sledečim vendar-le odločil stopiti iz dosedanje rezerve, povod je dopis, katerega prinaša goriški „Gazzettino popolare“ v svoji številki od 16. t. m., kojoj številko mi je doposlal prijatelj iz Gorice. — V dotični številki pripoveduje dopisnik A. M. (Antonio Maligaglia) o nekem Domenico Munih-u, kateri baje dela grozno konkurenco tukajšnjim italijanskim podjetnikom. Osnova da je poleg prodajalnice z jedilnim blagom, oblekami, čevlji itd. še filijalko v bližini portala pri velikem predoru, vzel v nabavo neko vilo, kjer je nameraval otvoriti restavracijo, za kar mu pa županstvo ni dalo dovoljenja (mož je pa pozabil povedati, da županstvo še ni zadnja instanca!) ter slednjič še neko kmečko hišo za pekarijo. Italijanska podjetnika restavrater Rizzi in pek Floretta da sta v Malnicu že čez 40 mesecev, sta na lastne stroške čakala otvoritev del, doprinesla že velike žrtve, a zdaj je prišel ta preklicani Munih, osnoval neko vrsto „trusta“, s čemur da je v nevarnosti — eksistenca gospodov Rizzi in Floretta. — Dasi me je dopisnik prekrstil v Domenico — čeprav gre vsaki dan mimo moje prodajalnice, na kateri je z velikimi črkami moja firma, in je kupoval tudi sam že v moji prodajalnici ter bi si bil torej lahko že zapomnil moje pravo ime — je vendar jasno, da dopisnik ni mislil drugega kot mene. Zato pa mu tudi odgovora ne morem in ne smem ostati dolžan. Gospod dopisnik je že včasih kaj kupil pri meni, in se nadejam, da tudi še bo, zato ne bi mu se rad zameril, zato pa tudi prosim, naj mi oprusti, če mu povem, da je napisal v trenutku, ko ravno ni imel drugega posla, čisto navadno oslarijo!

Iz vsega dopisa veje pred vsem strah za gg. Rizzi in Floretta, katera sta res tu že blizu štiri leta, in ker sta morala ves čas plačevati visoko najemščino, a kupčij ni bilo, sta res oba moža že doplačala lepe tisočake. S tem pa omenjena moža še nista dobila pravice, da bi sama okupirala celi Malnic. Kdo jima je rekel, naj prideta sem pred štiri leti? Jaz sem prišel pred štirimisi meseci, in je bilo še pre zgodaj, ker dela prično komaj čez dva meseca, kljub temu pa moram biti vsaki čas pripravljen, da dobim še kakega konkurenta na vrat. Trgovina je pač prosta, (Dalje v prilogi.)

Villefort ne odgovori, ampak samo dvigne svojo dotlej povešeno glavo in prestrašen pogleda doktorja.

„Ali ste videli njen smrtni boj?“ vpraša gospod d'Avrigny.

„Da,“ odvrne kraljev prokurator; „saj ste mi rekli čisto tiho, da se ne smem oddaljiti.“

„Ali ste pazili na vse simptome, katerim je podlegla gospa de Saint-Meran?“

„Natančno. Gospo de Saint-Meran je napadlo trikrat zaporedoma, v vedno manjših presledkih. Ko ste prišli vi, je bila markiza že dolgo zelo razburjena, in potem je prišla ona kriza, ki sem jo smatral za posledico živčnega razburjenja in ki me je resno prestrašila šele potem, ko je markiza v postelji vstala in se tako čudno zvijala. Na vašem obrazu sem čital, da je stvar še resnejša, kakor sem slutil. Kriza je minula, jaz sem iskal vaših oči, a jih nisem našel. Potipali ste žilo, šteli njene udarce, in prišla je druga kriza, še predno ste odšli od moje strani. Zdaj jo je napadlo še mnogo silnejše kakor prvič, ponavljali so se isti tresljaji, toda v mnogo večji meri, ustnice so se pačile in se barvale modro.“

„Ko se je kriza ponovila,“ je umrla.“

„Že proti koncu prve krize sem spoznal krč celega telesa; in vi ste me v tem mnenju še potrdili.“

„Da, pred ljudmi,“ odvrne doktor, „toda zdaj sva sama.“

„Moj Bog, kaj hočete s tem reči?“

„Da so simptomi zdrevenenja zelo slični simptomom zastrupljenja z rastlinskimi snovmi.“

Gospod Villefort plane kvišku, stoji trenotek nepremično in molče ter omahne nazaj na klop.

„O moj Bog, doktor,“ pravi, „ali ste dobro premislili, kaj mi pravite?“

Morrel ne ve, ali se mu sanja ali je to, kar sliši, resnica.

„Ču,“ pravi doktor, „jaz poznam važnost svoje izjave in stališče moža, kateremu sem jo izrekel.“

„In ali govorite z uradnikom ali s prijateljem.“

„S prijateljem, zdaj samo s prijateljem. Podobnost simptomov med zdrevenenjem in zastrupljenjem z rastlinskimi snovmi je tako velika, da bi to, kar sem vam rekel, izrekel zelo nerad, če bi imel dokazati. Tudi vam ponavljam, da ne pripovedujem kraljevemu prokuratorju, ampak svojem prijatelju. Natančno sem opazoval smrtni boj markize tekom treh četrt ure, katere je trajal, in ne trdim samo, da je bila gospa de Saint-Meran zastrupljena, ampak tudi strup poznam, ki jo je umoril.“

„Gospod! Gospod!“

„Simptomi so bili sledeči: zaspanost, ki jo je prekinjala razburjenost živcev, prenapetost možganov, omamljenost notranjih delov. Gospa de Saint-Meran je brezdomno zavžila precejšnjo mero brucina ali strihnina, ki je bil slučajno ali pomotoma pomešan med njene jedi in kateri jo je umoril.“

Villefort prime doktorja za roko.

„O, to je nemogoče!“ pravi. „Jaz sanjam, moj Bog, jaz sanjam. Strašno je, da moram slišati take stvari od moža, kakor ste vi. Za Boga, ljubi doktor, rotim vas, recite mi, da se lahko motite.“

„Gotovo, to je mogoče, toda...“

„Toda?“

„Toda mislim, da se ne motim.“

„Doktor, imejte usmiljenje z menoj! Že nekaj dnij se mi dogajajo take nepojmljive reči, da se mi zdi mogoče, da bi zblaznel.“

„Ali je videl gospo de Saint-Méran še kdo drugi kakor jaz?“

„Nihče.“

„Ali ste dali napraviti v lekarni kako zdravilo, o katerem jaz ničesar ne vem?“

„Ne.“

„Ali je imela gospa de Saint-Méran sovražnike?“

„Jaz jih ne poznam.“

„Ali je imel od njene smrti lahko kdo kako korist?“

„Ne, moj Bog, ne. Vse ima podedovati po nji moja hčerka... O, če bi se mi le mimogrede porodila ta misel, bi se usmrtil za kazen, da ima moje srce prostora za tako strašne misli.“

„O,“ vskline gospod d'Aurigny, moj ljubi prijatelj, samo Bog je, ki lahko koga čolži, jaz govorim samo o slučaju, čujete, samo o zmoti. Toda slučaj ali zmeta, zgodilo se je, in moja vest me opominja čisto tiho, naj vas opozorim čisto glasno. Poizvedujte!“

„Pri kom? Kako? O čem?“

„Ali se ni lahko zmotil stari sluga Barrois ter dal morda gospej de Saint-Méran pijačo, ki je bila pripravljena za gospoda Noirtierja.“

„Za mojega očeta?“

„Da.“

„Toda kako more biti pijača, pripravljena zanj, za markizo strup, ki jo usmrti?“

„Nič ni priprostejše od tega; znano vam je, da so strupi pri nekaterih boleznih leki. Med te bolezni spada mrtvoud. Nekako po treh mesecih, ko sem poskusil vse mogoče, da bi vrnil gospodu Noirtierju govor in gibanje, sem poskusil z zadnjim sredstvom in mu dajem zdaj brucin, to se pravi tako, da sem mu dal v zadnji zanj pripravljene pijači šest stotink grama, kar je za otrple organe gospoda Noirtierja brez vsake škode, tem bolj, ker sem ga s počasnim stopnjevanjem na to navadil. Toda teh šest centigramov zadostuje, da usmrti vsakega drugega človeka.“

„Moj ljubi doktor, sobe mojega očeta in sobe gospe de Saint-Méran niso v prav nikaki zvezi, in Barrois ni bil nikdar pri moji tašči. In poleg tega vam moram kljub temu, da vas poznam kot najpametnejšega, najizurjenjše in zlasti najvestnejšega moža na svetu, kljub temu, da mi je vaša beseda v vseh drugih okoliščinah luč, ki me vodi kakor solčni sij, kljub temu vam moram ponoviti, da se mi pri tej priliki treba držati reka: „Errare humanum est.““

in kdor ne čuti v sebi sposobnosti za konkurenco, naj pusti sploh trgovino pri miru. — Čudno se mi zdi, kako govori spoštovani gospod A. M. o „trustu“, katerega sem baje jaz osnoval, ko so faktično imeli dozdej baš Italijani iz južnega Tirola pri vseh večjih železnih gradbah neke vrste „trust“, ter so znali obdržati ves promet v svojih rokah, in neumevno mi je, da te ljudi kar mrzlica streše, še le slišijo moje ime imenovati! Ako so to trgovci, stari železničarji, se jim pa ni treba bati — mladeniča!! Jaz sem prišel v Malnic z namenom, da tukaj kaj zaslužim, ter sem ukrenil v ta namen vse tako, kakor se mi vidi prav. Drugi menda tudi. V trgovini mora pač vsak sam za se skrbeti, in pečena piščeta ne lete nikomur sama v usta. Res pa sem ponosen na to, da štejem dobro polovico ptujcev vseh narodnosti, kateri so danes že tukaj, in tudi precejšen del domačinov-Nemcev med svoje odjemalce. In če koga to peče, tega pač ne preobrne z dopisi v — časopisih in — basta!

S tem bi bil končal z dopisnikom v „Gazetino popolare“, in morda ne bode škodilo če spregovorim še par besedi o tukajšnjih razmerah. — Dasi v visokih hribih 1180 m nad morjem, imeli smo vendar dozdej tu milo zimo... Ko sem bil zadnje dni oktobra m. l. v Podbrdu, sem se peljal od Malnice do Mölbrücke z vozom, a iz Škofjeloke do Podbrda s sanmi. To je pač narobe svet! Zadnji teden smo šele dobili pol metra snega, katerega pa kmalu spravi južno vreme. Delalo se je skozi zimo še malo. Danes je tukaj blizu 200 delavcev vseh narodnosti. Največ je južnih Tirolcev in Slovencev. Te dni je prišlo okoli 50 Macedoncev. Ako vreme dopusti, se počnejo meseca aprila dela na vsej črti. Takrat dobi delo dva do tri tisoč ljudi. Največ dela bode pri velikem, 8700 metrov dolgem predoru skozi Ture. Precej preglavice dela inženirjem 740 metrov dolgi predor na južni strani Malnice. Toliko od enega kolikor drugega predora pa do Malnice je približno 20 minut. Malnic je vas s približno 30 hišami, katere so večinoma nove. Nekatere kmetske hiše so podobne bolj vilam nego kmetskimi hišam. Trgovini z mešanim blagom, konfekcijami itd. sta tu dve. Moja in druga, koje lastnik je neki domačin. Gostiln je pet. Imamo tudi kavarno. V trgovinah, gostilnah in na vasi imamo električno razsvetlavo. Električna razsvetljava je razmeroma po ceni. Jaz plačam n. pr. od vsake 16 svečne luči 16 kron na leto. Domačini so inteligentni ljudje, brez izjeme nemški nacionalci. Drugače pa pravi cigani. Ko bi mogli vse ptujce s kože sneti, bi jim bilo najljubše. Seženj mehkih, 50 cm dolgih drv stane danes do 16 kron!! Za letno najemščino vsakega kvadratnega metra zemljišča treba plačati 1 krono 40 do 1 krono 60 vinarjev. Vino — večinoma tirolski petijot — stane 1 krono 20 vin. liter. Za eno jajce kmete ni sram zahtevati 16 vinarjev!! Občinsko zastopstvo je sklenilo 200% doklado na direktne davke, zbog česar je podjetništvo Redlich & Berger namestilo svojo centralo na Gorenji Beli (Ober-Vellach). Pri tej skrbi, da bi ptujce prav po-

šteno oskubili, vendar ne pozabijo, da so tudi Malničarji člani nemške „Gemeinbürgschaft“. Zato jih je pretresel mrz v dna njih nemških duš, ko sem napravil nad prodajalno tudi slovenski napis. S tako važno zadevo — kjer v nevarnosti cela „Gemeinbürgschaft“ — se je moral seveda pečati tudi občinski zastop. „Also hat er gesprochen“: slovenski napis mora dol! — „Nicht einmal den Franck-Café“ — „Nicht einmal abkaufen“, je rekel ugledni Malničar. Takoj drugi dan pa je zopet kupil pri meni. — Malnic pa radi tega še stoji, in slovenski napis na moji prodajalni — tudi!!

Pri velikem predoru je blizu 40 barak. Kakih 10 je last Slovencev, ostale so po večini last južnih Tirolcev. Slovenci se dobro podpiramo medsebojno. Dobro za Slovence je to, da govori vsak po več jezikov, dočim Tirolci nekateri ne umejo drugo ko italijansko. — Pekariji bode pet. (Zdaj delujeta dve.) Od teh bodo tri last Slovencev, eno ima južni Tirolec, a eno bode imel neki madjarski žid. — Pri malem predoru so tri mali kramarji vsi Slovenci. Sploh bode tukaj — čim pridejo sem — naši fantje, kateri bodo udarili na mizo pa zakleli pristno po kranjski „pr moj kršen krvav duš“ — toliko Slovencev, da se nam ne bo treba pod mernikom skrivati! — Za danes dosti! Ako je Vam, gospod urednik, drago, se o priliki zopet oglašim. (Prosimo Ur.) Zdravi! Andrej Munih.

Gabrije pri Ajdovščini. — V teku enega leta je imelo naše pevsko-bralno društvo že dva lepa praznika. V mesecu septembru je priredilo veselico s petjem itd., katera je vspejala prav dobro, v nedeljo, dne 18. t. m. pa predpustni ples, pri katerem smo se zabavali prav lepo. Vrli dornberški tamburaši so se spet pokazali, da razumejo svojo nalogo. Udarjali so nepričakovano lepo in veselo, da so pete plesalcev kar sami privzdigali. Posebno je pripomniti, da so se več ur trudili brezplačno, ker niso zahtevali niti beliča. Bodi jim izrečena na tem mestu v javnosti topla zahvala in odkritosrčno priznanje. Zahvaliti se imamo tudi fantom-društvenikom, kateri so se res trudili, da je šlo vse v lepem redu. Radi par neomikancev ni treba izgubiti poguma, ampak le veselo in pogumno naprej, da lahko v kratkem spet rečemo: spet smo doživeli lep dan. — Odbor.

Sadjerejci na Tolminskem, pozor!

Te dneve izkopavamo v drevesnici drevesa. Lepa so in močna, bujne rasti, sadu žlahtnega, vrste sledeče: zlata zim-ska parmena, ananas, slovenski srček. Sadjerejci! Pripravite tudi Vi drugi jame, kole in vse potrebno ter prihitite na dan razdelitve po lepa drevesa in vsadite jih po navodilih, kakor sem Vas že večkrat učil, sebi in dragim potomcem v korist in v ponos.

Vsakdo ima še kateri prostor in kotiček, kamor še lahko vsadi lepo jablano. Robidovje, trnje in kamenje po-

čedite in plodonosna drevesa na iste prostore sadite.

Sadite sadno drevje, sadite in sadite, kajti železnica je tu in sadje se bode lahko prodajalo za lep denar, katerega tako krvavo potrebujemo.

Precepljajte malovredna drevesa z žlahtnimi cepiči, katere dobite v drevesnici brezplačno.

Dan razdelitve se o pravem času še naznani.

Tolmin, dne 24. februarja 1906.

Za sadjarsko društvo: Andrej Vrtovec.

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. — V Vel. Žabljah na Vipavskem je umrl 79 let star g. Andrej Palik, po domače Pišter.

V Trstu je umrl ugledni trgovec Jos. Sirk, vrl narodnjak in zvest podpornik narodnim društvom. Pokojnik je bil naš briski rojak, zlata slov. duša. Blag mu spomin!

V Nabrežini je umrla gospa Katarina Pertot.

„Narobe svet“ v „Trgovskem domu“, kateri je uprizoril nocojšnjo noč „Goriški Sokol“, je bil sijajen, veličasten zaključek letošnjega karnevala. Mnogoštevilna odlična, izbrana, elegantna družba je vrvela po znanih prostorih našega Doma; živahno in veselo življenje je delovalo iz slehernega kotiča — in vsakdo je bil zadovoljen, kdor je prišel, da je gledal na svoje oči naš napredek v goriškem mestu. Kdo bi bil pred nekaj leti lo sanjal, da je mogoče kaj podobnega v naši goriški družbi?! — Odbor „Sokola“ je častno rešil svojo nalogo, tako, da se je vršilo vse v najlepšem redu!

Maske in kostumi so bili vsi krasni, elegantni, mnogi naravn. dragoceni. Fin ukus našega meščanstva si je to noč pribojeval slavno zmago nad malomeško priprostostjo, — in vse maske, posebno skupine, so dokazale pomemljiv višek v dosedanem nivoju enakih prireditvev. Navzoči Neslovenci, ki so došli, da nas vidijo in sodijo tudi po takih prireditvah, so bili edini v sodbi, da je tudi ta noč v Goriči prinesla prvenstvo Slovincem, kakor so bile ostale prireditve v „Trgovskem domu“ najlepše v Gorici.

„Sokol“ je določil dve nagradi: eno za skupine, drugo za posamezne maske. Težka je bila odločitev, težko je bilo izrehati prvenstvo tega večera. Ali darovi so bili tu in trebalo jih je določiti, kdo jih odnese v trajen spomin na to krasno zaključitev letošnjega Pusta. — Odločitev je padla na skupino 16 hudičkov (gospo Drufovko), darilo za najlepšo posamično masko pa je dobila rokoda dama g.čna Ferjanova. — Skupina mornarjev (gospo dr. Dereanijeve) in ona španski plesalcev (gospo dr. Treove) sta vzbujali izredno občudovanje.

„Goriški Sokol“ je lahko ponosen na ta večer! Tradicionalna maskerada na pustni torek ne izostane več s predpustnega programa v slovenski družbi goriški!

Soška podružnica, osek Gorica, je imela svoj tretji izlet v nedeljo 25. t. m. Predpustna nedelja — trije izletniki! Imeli so pa izborni užitek na krasnem panoramu, katerega daje Krminska gora. — Stoji izolirano ne daleč od Idrije na italijanski meji prosto proti furlanski ravnini. Na vrhu je razvalina starega gradu še izza benečanskih časov. — Razgled na rezijanske planine od Kanina do Čampona je bil najkrajše, gore čiste in bele, kakor iz sladkorja. Krasno barvane so bile Kadorske planine, zlačene najprej po jutranji zarji in zasenečene semintja po oblakih, tako da so se dvigale več ali manj karakteristični vrhovi iz cele vrste: Monte Cavallo, Col nudo, Monte Cianet, Monte Durano, Cima dei preti, Caserata, Valcalda, Verzegnis in številni drugi vrhovi. Izletnike je čakal posestnik Pavel Skočaj iz Krminske gore ulica Sv. Mavra št. 8. ter spremil na vrh in do poti navzdol. Na gričevju za Krminom naseljeni so ponajveč furlanski koloni, vmes pa tudi slovenske družine, kakor imenovani, ki je vrl zaveden narodnjak. V Krminu samem je polno priseljencev slovenskih družin. Za šolo godnih otrok, ki bi potrebovali slovenskega poduka, je v Krminu najmanj 100, torej dovolj za dvorazrednico. Trgovina, ki je za mestece Krmin največjega pomena, z zgodnim sadjem, bi bila lahko vsa v slovenskih rokah. Žal, da je položaj ob slovenski meji povsodi enak — ob polni indiferenci odločilnih krogov!

Izletniki so se vrnili čez Brda preko Medane, Šmartnega in Kojškega v Gorico. Ni je pač lepše slovenske krajine, kakor naša Brda. Izlet s Krminske gore po navedeni poti jo kaže v polni veljavi. Posebno pogled iz Medane do Šmartnega tekom celega pota je prekrasen: Okoli sebe skrbno obdelane gredice sadnega drevja in trt, zelene mejne gore proti severu, v ozadju pa veličastni krogi planinskih snežnikov. Težko da bode kje daleč okoli po svetu tako lepo združeno: rodovitna ravnina, valovito brdje vinogradov in sadnih vrto, temnega gozda in nebotičnih velikanov. — Izlet se ponovi pozneje spomladi, kedar Brda ozelene, ker moral bi poznati ta izlet vsak Goričan, ki ljubi prirodno lepoto.

Prihodnji izlet bode v nedeljo 4. III. 06. na Grnado (325 m) nad Devinom. Zbirališče na kolodvoru južne železnice. Odhod iz Gorice z brzovlakom ob 6:40 zjutraj, prihod v Tržič ob 7:12. Od tod na Vrh — uro hoda — nazaj čez Lago della pietra rossa, Doberdobsko jezero in Vrh na Rubije. Vrne se z vlakom ob 1:55 iz Rubij, ki doječe v Gorico ob 2:04, ako se izletniki ne odločijo za poznejši vlak, ali pa peš-pot čez Dol in Rupo v Gorico.

O nemškem profesorju Nussbaumerju, ki je razrednik v IV. razr. na tukajšnjem gimnaziju, smo dobili sporočilo, da ravna še vedno grdo s slovenskimi dijaki. Kakor znano, je bil ta Südmarkovec raztrgal nekemu slov. dijaku slov. zdravniško spričevalo, radi česar je bila stavljena tudi interpelacija v deželnem zboru. Pravijo, da oni dijak od takrat naprej ni v posebni milosti pri g. profesorju. Nekoč mu

„Čujte, Villefort,“ pravi doktor, „ali zaupate kateremu izmed mojih kolegov toliko kakor meni?“

„Zakaj vprašate to? Kam merite s tem vprašanjem?“

„Imenujte mi ga, povem mu, kaj sem videl, kaj sem opazil; in preiskala bodeva truplo.“

„In bodeta našla sledove strupa?“

„Ne, tega ne pravim, ampak pregledala bodeva živčni sistem in se prepričala, da bolezen ni bila slučajna, ter vam rekla: „Ljubi Villefort, če se je zgodilo to vsled nepazljivosti, pazite na svoje sluge, če se je zgodilo iz sovražstva, pazite na svoje sovražnike!“

„O moj Bog, kaj mi predlagate, d'Avrigny?“ pravi Villefort pobit. „Izza trenotka, ko bi vedel za skrivnost še kdo razun vas, bi bila sodnijska preiskava neizogibna; in sodnijska preiskava pri meni? To je nemogoče. In vendar,“ nadaljuje kraljevi prokurator, ko zbere svoje misli, ter vpre svoj ostrí pogled v Avrigny-a, „vendar se uklonim, če zahtevate na vsak način. O, saj se moram, moj stan zahteva to! Toda doktor, vidite me, kako me je navdala žalost: ali hočete, da si priključim v hišo še toliko sramote? Znano vam je, da človek ne more biti petindvajset let kraljev prokurator, ne da bi imel sovražnike; število mojih je veliko. O kako bi triumfirali, kako bi trepetali veselja, dočim bi jaz sramote ne vedel, kam naj se obrnem. Oprostite mi te posvetne misli, katerih bi vam ne bil razodel, če bi bili duhovnik, toda vi ste mož, ki pozna srca drugih ljudij. Doktor, doktor, vi mi niste skli ničesar, ali ni res?“

„Moj ljubi gospod Villefort,“ odvrne doktor ginjen, „moja prva dolžnost je človekoljubje. Gospo de Saint-Méran bi bil rešil, če bi bilo to mogoče znanosti, toda ona je umrla, in jaz živim. Skrijva to skrivnost globoko v najini srci, in če pride kljub temu na dan, se rad naredim, kakor da sem molčal iz nevednosti. Vendar pozvedujte, prijatelj, polvedujte neprestano, kajti morda nima ostati pri tem... Če se jaz ne motim, če naj-

dete krivca, vam porečem: „Vi ste uradnik, storite svojo dolžnost.“

„O hvala, tisočkrat vam hvala, ljubi prijatelj!“ vsklikne Villefort z nepopisljivim veseljem. „Nikdar nisem imel boljšega prijatelja, kakor ste vi.“

Nato odideta.

Morrel pomoli svojo glavo iz grmovja, kakor da mu je treba dihati prostejši zrak, in mesec obsveti njegovo obličje, ki je bilo blede kakor fantom.

„O Bog, kakšno strašno razkritje!“ pravi. „Toda Valentina, Valentina, uboga prijateljica! Ali bode mogla prestati toliko bolesti?“

Pri teh besedah pozorno opazuje dve okni z rudečimi in tri z belimi zavesami.

Skozi okni z rdečimi zavesami je svetila le še medla luč: zdelo se je, da je gospa Villefort ugasnila svojo svetilko, in le še sij ponočne luči je medlo razsvetljeval okni.

Na drugem koncu hiše se odpre jedno izmed oken z belimi zavesami. Voščena sveča, stoječa na kaminu, vrže iz sobe v temo žarek blede luči, in za trenotek se približa oknu senca ter se nasloni nanj.

Morrel vstrepeta; zazdi se mu, da sliši ihtenje.

Dasi ga Valentina nikakor ne more opaziti v njegovem skrivališču, se mu vendar zdi, da ga kliče senca v oknu; njegov zmeden duh mu to reče, in njegovo žareče srce mu ponovi. Ta dvojna zmeta vstvari neodoljivo gotovost, in nepreviden in nepremišljen, kakor je pač mladina, zapusti svoje skrivališče ter plane z dvema skokama na gredice, zasajene s cveticami, katere je oblival mesec s svojo blede lučjo, ne meče se za nevarnost, da ga opazijo ali pa da prestraši Valentino, ki bi pri tem zakričala. Nato hiti skozi oranžerijo tesno pred hišo, steče po stopnicah in sune v hišna vrata, ki se mu odpro brez upora.

Valentina ga ne opazi, njene oči, obrnene proti nebu, so opazovale srebrno bel oblak, ki je plaval v azurju in je bil po postavi jednak vzhajajoči senci, in njena poetična in razburjena duša ji je rekla, da je to duša njene babice.

Morrel gre hitrih korakov skozi vežo in potem po stopnicah. Tla so bila prevlečena s preprogami, da njegovih korakov ni bilo slišati, toda bil je tako nenaravno razburjen, da bi se ne bil niti prestrašil, če bi bil naenkrat obstal pred njim gospod Villefort. Za slučaj, da bi zagledal gospoda Villeforta, je bil njegov sklep gotov: šel bi mu nasproti, mu vse priznal, ga prosil oprostjenja in blagoslova za ljubezen, ki jo goji on do njegove hčerke in njegova hčerka do njega. Morrel je bil takorekoč blazen.

K sreči ga ne opazi nihče.

Poznanje hiše, izvirajoče iz Valentininega pripovedovanja, mu mnogo pomaga. Gre čez več stopnic, teče čez več hodnikov in pride končno do pol odprtih vrat, skozi katera je padal na hodnik medel sij luči in se je čul ihteč človeški glas. Popolnoma odpre vrata in vstopi.

V ozadju alkovna je ležala pod belo tkanino, ki je pokrivala obraz, mrtva gospa, v Morrelvih očeh še strašnejša, odkar mu je razodel slučaj to strašno skrivnost.

Ob postelji zagleda svojo izvoljenko, ki skriva obraz v blazino in silno ihti.

Okno je pustila odprto ter s sklenjenimi rokami glasno molila k Bogu, z besedami, ki so kljub temu, da so bile brez zveze, prihajale iz dna njene duše in bi bile morale ganiti kamenito srce.

(Dalje pride.)

je dal petico, čeprav se je opravičil, ker je bil dlje časa bolan na obeh. Od drugega slov. dijaka, ki mu je prinesel slov. spričevalo, je zahteval nemško. Dijak pa je šel k ravnatelju, ki mu je sprejel slov. spričevalo ter mu opravičil zamude. Dijakov, ki nosijo slov. spričevala, ne more videti. Tu omenjamo, da na podlagi interpelacije v dež. zboru je došel ukaz, da morajo profesorji sprejemati spričevala v domačih jezikih. Če profesor ne pozna naših deželnih jezikov, pa naj se jih priučijo. Kaj se bodo stariši radi njega mučili z nemščino?! — Nekoč je naredil dijakom celo pridigo, češ, da naj bodo zadovoljni, da jim daje država priložnost do boljšega kruha. Očital jim je tudi, da se je urinil v njegov razred duh upornosti med slov. dijaki. — Glede na vse to pričakujemo, da bo uvaževala šolska oblast te podane pritožbe ter da naredi konec šopirnosti Südmarkovca in njegovim šikanam do slov. dijakov. Posljejo naj ga čim prej tim bolje med Nemce, v naši deželi ne potrebujemo zatrateljev slov. mladine in žalilcev slov. jezika!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v prid je sklenilo županstvo v Dekanih v Istri kolekovati vse svoje uradne listine z našim narodnim kolekom. Ob enem nam je vročilo 50 kron podpore. To je druga srenja, ki uvažuje imenitost narodnega koleka za nas. Prva je bila občina Partinje pri Mariboru. Odločili smo se, da vsako naslednico v tem narodnem poslanju priobčimo njej v last in narodu v prosep. Živeli občini Partinje pri Mariboru in Dekani v Istri! — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

„Korso“ na pustni terek je letos odpadel. Podilo se je le par umazanih maskar po Travniku in Gosposki ulici. Kljub velikemu blatu in slabemu vremenu je bilo vse polno ljudi po ulicah čeli popoludan, zlasti na Travniku, kjer so se bile s „konfetur“ cele bitke. — Če nočejo več prirediti „korsa“, naj pa poklicana oblast jednostavno prepove, da bi se podile okoli tiste umazane maskare! Ugled mesta prav trpi pri takem pohodu maskar po mestu, kakoršen je bil večeraj!

Poskus z uvedbo medmestnega telefona. — Te dni so uvedli medmestni telefon tudi v Gorici. Prvi poskus je imel dober rezultat. Pogovor iz Gorice z Dunajem stane vsake 3 minute 3 K 60 v; s Trstom okoli 60 v.

Černica — zakaj ne Črniče? — Poštni pečat v Črnicah na Vipavskem ima napis: Černica — Černica. Torej slovensko ime je spačeno po laški spaki. Kraj se imenuje Črniče in ne Černica. Zato naj prizadeti zahtevajo, da se odpravi spaka s pečata ter nadomesti s pravim imenom kraja, ki se glasi Črniče.

Pogrebčeva poroka. — V ponedeljek se je poročil Val. Vižintin, uslužbenec pri pogrebem društvu. Poroko so napravili prav imenitno. V fini dvouprežni kočiji sta se peljala k poroki, na potu z gradu pa so jima napravili slavolok, servirali konjak, ter jih tako „zadržali“, predno so šli v Stolno cerkev. Bili so „nobel“, v črnih oblekah s „kanami“, nevesta fino oblečena, in služabnika so imeli. Ob strani voza pa so vozili štirje biciklisti, vsi okinčani. To je bilo g'adalcev okoli Stolne cerkve po trgu!

Slovenski fantje v Kilbu na Nižjem Avstrijskem so priredili dne 18. t. m. javni ples, ki je bil jako dobro obiskan; dohodki so bili precejšnji. Ples so naznanili slovensko in nemško, in trobojnico so razobesili. Posetili so ples tudi inženir in drugi gospodje, drugo občinstvo je prišlo po uro hoda na ples. Prireditelji plesa so bili M. Mazora iz Breginje, Fr. Marinič iz Vedrijana in M. Pavelič iz Gospiča. Kakor nam poročajo, so se lepo zabavali in vse se je izvršilo v lepem redu. Čast našim fant-vojakom, ki se na tujem tako lepo obnašajo.

Katoliški protopač. — Dne 20. t. m. se je vršila pred okrajnim sodiščem v Radovljici proti gorjanskemu kapelanu Capuderju kazenska razprava zavoljo pretepanja šolskih otrok. Kaplan je pretečeni mesec v ponavljalni šoli 13 letni Neži Pretnar iz Sp. Gorij št. 86 stavil neko vprašanje, na katero mu ni mogla takoj odgovoriti; tedaj jo je začel pretepatati z debelo palico tako, da je bila dekle po levi rami in po hrbtu vsa črna in več dni za delo nesposobna. Bil je vendar neki gorjanski mož tako pameten, kajti drugače bi bili vse potlačili, da je sodišču ovadil vso stvar. Pri razpravi je tudi sodnik izprevidel, da debele palice ni dobro po hrbtu držati in zato obsodil kapelana na 10 K denarne globe; za slučaj, ako bi se ta ne mogla iztirjati, pa 24 ur zapora.

Laška točnost. — Tako zmešanega lističa, kakor je goriški „Corriere“, menda ni na svetu. Prinesel je oceno Ondričekovega koncerta, v kateri je ocenjena tudi neka točka, katere Ondriček sploh ni igral! — V kuhinjo, signorine pri „Corrieru“, ne pa v uredništvo!

Izpred sodnje. — Anton Ceseli, 63 let star, in A. Cecot, 20 let star, sta bila obtožena zanemarjenja v varstvu strupenih materij, radi česar je prišla ob življenje neka A. Demicheli. Oba služita v Gallovi barvarni v Krminu. Ceseli je bil oproščen, Cecot pa obsojen na mesec dni zapora.

Zvrtelo se je v glavi 30 letnemu tovarniškemu delavcu P. Nanutu iz Podgore, ko je gledal neprestano vrteči se dinamo. Zvrtelo se mu je tako, da je kakor obnorel, in tudi govoriti ne more. Zdravijo ga pri usmiljenih bratih v Gorici. Nanut je bil bolehen.

Otrok v ognju. — V Terzu v Furlaniji je prišel triletni otrok S. Fontana preblizu ognjišča, ko se je mati za hip odstranila. Otrok je ožgan, da je malo upanja, da bi še okreval.

Dve leti z rano v vratu je hodil okoli 44 letni Jos. Ciglič iz Št. Ferjana. Pred dvema letoma namreč ga je nekdo ranil z botiljko v vrat; kos stekla je ostal v mesu in rana je bila odprta, ali Ciglič se za to ni brigal. Ker pa je seveda vedno trpel, se je končno le naveličal in šel v Gorico v bolnišnico, kjer ga sedaj zdravijo.

„Hranilnica in posojilnica v Skriljah“ vabi na VI. redni občni zbor, ki se bode vršil v nedeljo dne 4. marca t. l. ob 3 uri popoldne v zadrugi sobi v Skriljah. — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Potrjenje računa za leto 1905. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Morebitni predlogi in nasveti. — Za slučaj, da ne pride zadostno število udov, skliče se drugi občni zbor ravno tisti dan ob 4. uri popoldne. Načelstvo.

„Hranilnica in posojilnica v Podbrdu ob Bači, reg. zadruga z neomejeno zavezo, vabi k občnemu zboru, ki se bode vršil v hiši št. 16. dne 4. marca t. l. ob 4. uri popoldne. — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobrenje letnega računa. 3. Poročilo o izvršeni obilni reviziji. 4. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi vse zadrugnike načelstvo.

Bralno in pevsko društvo „Školj“ v Šmarjah bo imelo svoj letni občni zbor dne 4. marca 1906. ob 3. uri pop. v čitalni sobi. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Bralno in pevsko društvo „Kras“ v Opačjem selu se tem potom najsrečnejše zahvaljuje vsem cenjenim obiskovalcem in bratskim društvom društvene veselice, ki so s svojo obilno vdeležbo pokazali narodno vzajemnost ter nas tako navdušili za nadaljno delovanje, da pogumno zremo v boljše bodočnost, ko bodo tudi nam Krašovcem sijale milejše zvezde na narodnem polju. — Odbor.

Napad. — Dva mladeniča R. Simonit iz Verse v Furlaniji in A. Greon iz Gradišča ob Soči sta napadla v ulici Rassauerjevi nekega gospoda s kamni. Naznanjena sta policiji.

Tatvina. — Neznani tat je ukradel kmetu Jak. Lutmanu pri „rusi hiši“ sesaljko pri vodnjaku, vredno 40 K.

Povozil je v Tržiču P. Pičinkaj 88 letno starko Cr. Fachinetti. Starka je gluha. K sreči ni ranjena nevarno. Zdravniško pomoč je dobila takoj.

Listnica. — G. dop. z Vipavskega: Prihodnjih. Hvala! — G. dopisn. v Dev. — Dopis smo morali odložiti za soboto.

Razgled po svetu.

Gospodskazbornica je sprejela rekrutni zakon v drugem in tretjem branju, rešila celo vrsto drugih predlog, zakon o zavarovanju privatnih uradnikov so izročili komisiji; grof Auersperg se je nekako znašal nad volilno reformo. Gledé armade je rekel, da vsled dogodkov na Ogrskem je postala unikum. Schönaich je na to odgovarjal, da je ogrski del armade še vedno sposoben za mobilizacijo.

Na Ogrskem. — Za Budimpešto je imenovan kraljevim komisarjem Rudnay, ki je v mestnem svetu prečital kraljevo pismo, ki pravi, da je magistrat prekoračil meje svojega zakonitega delokroga. Posle prevzame vsled tega kraljevi komisar. — Poslanci opozicije sklicujejo shode. Vojaštvo je vedno pripravljeno.

V Berlinu so stopili v štrajk kočijazi.

Velik požar je uničil delavnice mednarodnih železnic v New-Brunswicke, ki so bile last kanadske vlade.

Akad.-teln. društvo „Triglav“ v Gradou priredi v sredo 28. t. m. ob 8. zvečer v društvenih prostorih svoj VI. obč. redni zbor z običajnim sporedom.

O traku, ki so ga naročile celjske Slovenke pri c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v „Ljubljani“ za zastavo akad.-tehn. društva „Triglav“, se je strokovnjak, ki ga je videl, izrazil jako pohvalno ter predvsem pohvalil krasno vezenje. Mi moremo dotični zavod vsem kar najtopleje priporočati.

Spor s Srbijo končan? — Kakor poročajo iz Belegagrada, bo carinski spor med Avstrijo in Srbijo skoro poravnán. Iz Belegagrada je javila vlada na Dunaj, da je pripravljena dovoliti v srbsko-bolgarski zvezi vse one spremembe, katere zahteva Avstrija.

Premešanje Lloydove uprave iz Trsta na Dunaj. Že več časa se kakor znano trdi, da se premešči sedež Lloydove uprave iz Trsta na Dunaj. Odposlanci trgovinskih zbornic iz Trsta in Rovinja so dobili v pogovoru s trgovinskim ministrom utis, da se to res zgodi.

Prva zdravnica na Hrvaškem. — Gospa Karolina Mioibar je dobila pravico izvrševati zdravniško prakso na Hrvaškem.

Obesili so v Čikagu Iv. Hochu, ki je bil poročil 20 žen, izmed katerih jih je 9 usmrtil.

Potres v Ameriki. — Iz Buenaventura v Kolumbiji javljajo, da je bil tam velik potres. Ponesrečilo je baje okoli 200 oseb. Tudi v kraju Doumuan je vsled potresa prišlo več oseb ob življenje.

Okrajni glavar izgnil. — Poročali smo, da je izgnil okrajni glavar Orešek v Krškem. Dne 26. t. m. so potegnili njegovo truplo iz Save pri Brežicah. Ali je žrtev zločina ali je zblaznel ter storil samomor, še ni dognano.

Admiral Aleksejev, bivši ruski namestnik v Mandžuriji, se mudi sedaj v Petrogradu, da uredi svoje stvari ter da potem zapusti Rusijo za vedno.

Povrnitev ruskih čet iz Mandžurije. — Kakor javljajo iz Petrograda, se je doslej povrnilo iz Mandžurije po sibirski železnici že 400.000 vojakov. V Mandžuriji jih je pol milijona. Do zadnjih dni meseca maja se povrnejo vse čete v Rusijo.

Pobegel ženin. — V neki francoski vasi so šli svatje po poljski cesti v cerkev. Nesreča je hotela, da se je ženina zdrsnilo ter je padel po vsej svoji dolgosti in širokosti v sneg. Veseli svatje zagnali so krohot, kar je ženina tako razkačilo, da se je obrnil ter zbežal.

Klifačel so napadli v Tienče misijonarje, jim razdejali štacio ter jih več pobili. Misijonarji so bili Amerikanci.

Laški brigantje. — Pred poroto v Vercelli so obsodili 3 brigante, L. Laparia, Iv. Quatto in L. Ferraris, prvega in tretjega na 30 let ječe vsakega, Quatta pa na 24. Ti trije so kradli, ubijali in pečigali, tako da so bili pravi strah prebivalstvu, kjerkoli so se prikazali.

Književnost.

Testament. — Narodna igra. Po romanu Janka Krsnika spisal Janko Rozman. Založil L. Schwentaer. Cena K 1.40, po pošti K 1.50.

Foulardovo sviljo od 60. kr. do glid. 3.70 meter za bluze in obleke. Franko in carine prosto na dom. Bogata vzorna zbirka z obratno pošto. **Tovarna svile Henneberg v Curihu.** (2)

Poslano*)

Podpisani preklicujem na podlagi razsodbe pri tuk. c. kr. okrajni sodnji vse svoje žaljive besede, katere sem govoril o g. Antonu pl. Reya kot bivšem kojsčanskem županu in sicer da je goljufal in sleparil v času njegovega županovanja. To sem govoril v pijanosti in razburjenosti v Pintarjevi krčmi v Št. Ferjanu. Kar sem govoril goriimenovanemu gospodu, mu niti njegovi sovražniki ne morejo očitati.

Cerovo, dne 26. febr. 1906.

Jožef Nikolavčič l. r.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Protin

revmatične

bolezni

jedino le z

Zoltánovim mazilom.

Steklenica 2 kroni, več poštnina.

Se dobiva v vseli lekarnah.

Poštna razposiljatev: lekarna Zoltán, Budimpešta.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih norovih in boleznih, naj zahteva knjižico, o teh boleznih. Dobiva se zastoj in franko v priv. Schwannen-Apoteka, Frankfurt a. M.

Ceniki zahtevano brezplačno.

Anton Milost,

v Solkanu hiš. št. 318.

blizu državnega kolodvora, naznanja, da je otvoril

— novo gostilno, —

kjer toči domača in istrska bela in črna vina in nivo kakor tudi žganja več vrst.

Dobra kuhinja postreže v vsakem dnevnem času z gorkimi in mrzlimi jedili.

Prenočišča za plujce.

Obširno dvorišče za krogljanje.

Rojakom iz mesta in dežele se za obilen obisk toplo priporoča, zagotavlja solidno postrežbo in zmerne cene.

Eksport Mizarska zadruga Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva

vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Podružnica v Spiljetu. Zastojstvo v Orljentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 letä po dogovoru. Rentni davki plačuje posojilca sama.

Posojila: na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zästavo in na menice po 6%. Glavni deleži koncem leta 5½%.

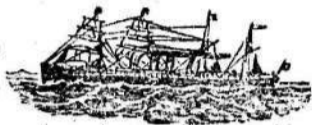
Stanje 31. dec. 1904. (v kronah): Članov 1781 z deleži K=113.382. — Hranilne vloge 1.554.989 13. — Posojila 1.570.810 39 — Vrednost hiš 110.675 — (v resnici so vredne več). — Rezervni zalog 75.101 01.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

POTNIKI V AMERIKO

Pozor!

Pozor!

Kdor hoče dobro in hitro potovati s francoskimi parobrodi čez Havre v Ameriko, naj piše pred odhodom od doma za pojasnila na našo najstarejšo firmo

Zwilchenbart, Basel (Švica) Centralbahnplatz 9.

Za dobro in hitro ekspedicijo se garantira.

Štampilje z kavčuka

vseh velikostij in oblik kakor tudi v obliki žepne ure, medaljona, svinčnika, z datumom itd. za zasebnike, društva, urade, banke, samostojne tiskarne iz kavčuka z odnosnimi stroji itd.

Naročila sprejema

„Goriška Tiskarna“
A. Gabršček.

Uzorcji štampilj so na razpolago.

Šapirograf

najbolji razmnoževalni aparat za samostojno in največje izdelovanje tiskovin vsake vrste: pisma, okrožnice, note, risarje, načrte, programe, jedilne liste, vabila itd. itd.

100—150 čistih izvodov se lahko izdela v 15 minutah. Izdeluje tudi v črnem kakor tudi v barvotisku.

Cena: Oblika dopisnice cm 10×15 K 10—
» kvart-folio » 22×33 » 30—

Navodilo vporabe na razpolago.

Naročila sprejema:

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček v Gorici.

„Narodni kolek“ koleke, poštne znamke in vse poštne vrednostnice prodaja

Knjigarna A. Gabršček.

Zemljevid

poknežene grofije Goriško in Gradiško s Prstom in okolico

narisal E. Bombig

izdala in založila Slovanska knjigarna A. Gabršček v Gorici.

Nategnjen na platnu s palicama zgoraj in spodaj (obseg 90×130 cm) s poštino vred K 9—

Isti zemljevid ukusno opremljen z oglasi narodnih tvrdk, tudi na platnu in s palicama, s poštino vred K 5—.

CHRISTOFLE

Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznano težko posrebrnjeno

najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone, gospodinjstvo itd.

C. kr. dvorni založniki

Christofle & C. — Dunaj

I. Opernring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih.

Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki gorjo tovarniško znamko in ime Christofle.

Radi preselitve

se prodá hiša

ki nese 6%.

Ni treba izplačati vse glavnice, zadostuje 3000 K na račun.

Več se izve v ulici Bertolini št. 8, pritličje. Posredovalci so izključeni.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga — oljkinega olja

prve vrste

najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: K — 64, — 72, — 80, — 88, — 96, 112, 120, 136, 144, 160, 180, 2—.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zameni s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne:

Dve hiši v Kobaridu

št. 21. in 62. — s petimi deleži razdeljenih občinskih zemljišč in dvema kosoma večjih njiv in travnikov prodam po jako ugodnih plačilnih pogojih. — Hiša št. 21. je pripravna za obrtnika, št. 62. pa za kmetovalca.

A. Gabršček

lastnik „Goriške tiskarne“ v Gorici.

Največja zaloga slik

v modernih in antiknih okvirjih, — umetniške vrednosti. — Slike prvih slovanskih slikarjev. — Nabožne slike slovečih slikarjev. — Francoske, angleške in ameriške gravure velike umetniške vrednosti v okvirjih po želji odjemnikov.

Razstava slik v I. nadstropju, v prostorih tiskarne.

Knjigarna in trgovina z umetninami

A. Gabršček v Gorici.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Ono je najzajamčeno čisto in brez vsake škodljive primase. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad mila „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aussig a. E. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju

Dobiva se povsod!

Zastopnik: Umberto Bozzini — Gorica, Magistratna ulica števil. 4.

Odlikovana pekarija in sladčičarna.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu v (lastni hiši.)

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za
birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mno
gobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo
po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

!! NOVOST !!

Radirka „Rapid“

Radira črnilo, tuš in tiskarsko čr-
nilo, ne da bi kvarila papir.

Se dobiva v slovanski knjigarni
A. Gabršček v Gorici.

5 kron in še več zaslužka na dan.

Družba za domača dela in strejev za pletenje.

Iščejo se osebe obojega
spola za pletenje na našem
stroju. Lahko in hitro delo
skozi celo leto na domu.
Ni treba nobenih znanostij.
Se ne gleda na oddaljenost
in delo prodajamo mi.

Družba za domača dela in strojev za
pletenje Tomaz H. Whittick & Co, Budim-
pešta, IV. Havas ulica 3-434. — Praga trg
sv. Petra 7.-434.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu
v Gorici in na deželi svojo

prodajalno jestvin.

V zalogi imam kavo vseh vrst, različne
moke iz Johmanovega in Majdičevega mlina,
dalje imam različne pijače kakor francoski
konjak, pristni kranjski brinovec, domači
trpinovec, izvrsten rum, marsalo, malaga,
istrijski refošk, kavo in vžigalice sv. Cirila
in Metoda, testenine Znidarskič & Valentič itd.

Več vrst olja.

Pošilja se po pošti najmanj 5 kg.

Josip Kutin

v Gorici. — Semeniška ulica št. 1.

*****

Po izredno

znižanih cenah prodajam radi
pozne zimske sezone vse za-
ostalo zimsko blago, kakor:

vsakovrstno Jägerperilo,
rokavice, nogavice, vol-
nene šerpe in rute, kožu-
hovne boa in mufle itd.

J. ZORNIK GORICA

Gosposka ulica št. 10.

*****

P. n.

Ker nameravam svojo trgovino
uravnati večinoma za prodajo izgotov-
ljenih oblek, prodajam krojno blago,
ki ga imam v zalogi, do 25% pod
tovarniško ceno. Posebno črno
blago za novice, zimske suknje za
vsakega novica za samih 28 K i. t. d.

Kdor se hoče po ceni dobro obleči
ima zdaj ugodno priliko. Jamčim za
to, da mu ostane v dobrem spominu
tvrdba

M. POVERAJ

v Gorici, na Travniku št. 5.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

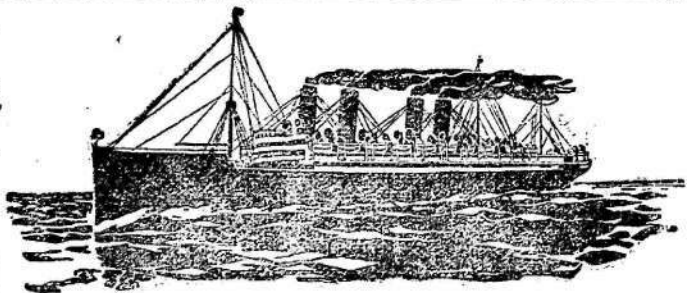
Sprejema naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, za nove
maše in godove, kolače za bir-
mance, poroke itd. Vsa naročila
izvršuje točno in natančno po želji
naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke,
fino pecivo, fina vina in likerje
po zmernih cenah.

Za velike noč priporoča goriške
pince, potlice itd.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“.

Iz
Bremna
v
New
York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“
in „KAISER WILHELM der GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARDO TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se
tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba pošena, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo,
Arizono, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo
posebno ugodno in izredno ceno čez Saveston. Odhod na tej progi
iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

POZORI
BERITE!!

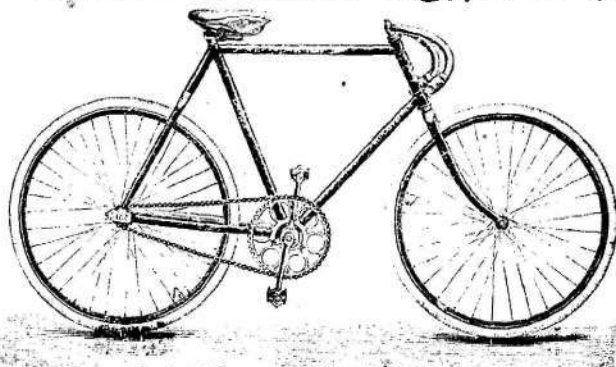
Oklic

prostovoljne dražbe premakljin.

Dne 3. marca t. l. ob 9. uri dop. se
bode vršila v Rihembergu prostovoljna
dražba ostalih premakljin iz zapuščine ranjke
c. kr. poštarice Adele pl. Pregl, kakor konji,
vozovi in nekaj oprave s posredovanjem župan-
stva v Rihembergu.

Kerševani & Čuk

v GORICI, Stolni trg, št. 9 (Piazza Duomo)

priporoča svojo

veliko zalogo šivalnih strojev raznih sistemov,
za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles. Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako
popravo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in poprave jamčiva od 5-10 let.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na
premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni
seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po
2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi
na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine
1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%,
večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni: opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil,
naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

„Goriško vinarsko društvo“

(vpisana zadruga z omejeno zavezo)

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

naravna in pristna vina

z Brd, z Vipavskega in Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje.

Uzorce vin pošilja na zahtevo. Cene zmerne, postrežba točna in realna.

Sedež društva: Gorica, ulica Barzellini 22.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMATIZMU in PROTINU

je liker Godina

Izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina,
lekarna „All' Igea“, Via del Farneto 4.

Cena steklenice K 140. Iz Trsta se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim zneskom K 7— prosto poštnine.